

فصلنامه پژوهش‌های دانش انتظامی، سال بیست و چهارم، شماره ۱، بهار ۱۴۰۱

صص ۹۵-۱۲۶

تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات‌محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات^۱

امیرحسین یاورباقفی^۲، محمدعلی اکبری^۳، ابراهیم داودی دهاقانی^۴، غلامرضا چولکی^۵، علی اورنگ^۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۰۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۳۰

چکیده

زمینه و هدف: یکی از جرائم شایع که به شدت امنیت عمومی را به مخاطره انداخته و به آن آسیب جدی وارد می‌نماید، قاچاق سلاح و مهمات است. ضرورت و اهمیت برقراری نظم و امنیت ایجاب می‌کند که پلیس نسبت به شناسایی و کشف آن و در نهایت دستگیری قاچاقچیان اقدام نماید. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات‌محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات انجام پذیرفته است.

روش: پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری این تحقیق را کارکنان پلیس امنیت عمومی فرماندهی انتظامی استان ایلام می‌باشد که بر اساس فرمول کوکران تعداد ۸۵ نفر از آنان به‌عنوان نمونه آماری از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته است که روایی پرسش‌نامه به روش اعتبار محتوا و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ تأیید شد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و فرضیه‌های پژوهش از طریق آزمون تی تک نمونه فریدمن با استفاده از نرم‌افزار SPSS استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بهره‌گیری از پلیس اطلاعات‌محور به‌عنوان یک رویکرد جدید پلیسی در شناسایی، کشف قاچاق سلاح و مهمات در سه بعد اطلاعات بانک‌های درون‌سازمانی، اطلاعات بانک‌های برون‌سازمانی و فنی و مخابراتی تأثیر مثبت دارد که به ترتیب بر اساس آزمون فریدمن و اسمیرنوف کلموگروف بعد اطلاعات فنی و مخابراتی با ۲/۶۲ درصد در رتبه اول و بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی با ۱/۹۲ درصد در رتبه دوم و بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی با ۱/۴۵ درصد در رتبه سوم می‌باشد.

نتیجه‌گیری: بر طبق یافته‌های تحقیق، فرضیات مطرح در پژوهش اثبات و در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیرگذار می‌باشند. تجمع بانک‌های اطلاعاتی درون و برون‌سازمانی و دسترسی واحدهای کشف جرم پلیس به این بانک‌ها، تعامل لازم با نهادهای برون‌سازمانی برای به دست آوردن بانک‌های اطلاعاتی آن‌ها، تأکید بر استفاده حداکثری از اطلاعات فنی و مخابراتی در انجام مأموریت‌ها از جمله پیشنهادها در راستای شناسایی و کشف این جرم است.

کلید واژه‌ها: اطلاعات، پلیس اطلاعات‌محور، اسلحه، قاچاق اسلحه، پلیس امنیت فرماندهی انتظامی استان ایلام

۱. این مقاله برگرفته از پژوهش مستقل با همین عنوان توسط نویسندگان انجام شده است

۲. دانشیار مدیریت منابع انسانی دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه: Yadyaran.90@gmail.com

۳. استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه: m.a.akbari1390@gmail.com

۴. استادیار مدیریت پیشگیری از جرم و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه:

davoodi57@chmail.ir

۵. دانشجوی دکتری جرم‌یابی دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. نویسنده، مسئول. رایانامه:

gh.choulaki@gmail.com

۶. کارشناسی ارشد مدیریت اطلاعات، دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران ایران. رایانامه: orangsaba59@gmail.com

مقدمه

یکی از پدیده‌های مجرمانه قاچاق، خرید و فروش سلاح و مهمات و نگهداری آن توسط اشخاص بوده که عواقب ناشی از ارتکاب آن علاوه بر ایجاد احساس ناامنی موجب مشکلات عدیده امنیتی و اجتماعی برای جامعه می‌شود. با توجه به پیچیدگی جرائم سازمان‌یافته و این که بزه‌کاران این جرائم برای پیشبرد اهداف مجرمانه خود از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی پیشرفته‌ای استفاده می‌کنند، اگر مراجع تعقیب و تحقیق از همان شیوه‌های متعارف و سنتی برای کشف و تعقیب جرائم استفاده کنند بدهی است که موفقیت‌ناچیزی کسب می‌کنند، بنابراین پیش‌بینی روش‌های جدیدتری لازم است (سلیمی، ۱۳۹۱، ۱۹۷). در کشف جرائم مختلف، روش‌ها و شیوه‌های متفاوتی وجود دارد و هر کدام از متصدیان پلیس در راه دستیابی به این هدف، شیوه و روش خاصی را به کار می‌برند، اما کسب اطلاعات و آگاهی از زوایای مختلف یک واقعه پلیسی، نقش مهمی در این روند دارد. بنابراین، می‌توان گفت که عدم امکان دسترس مأموران عملیاتی و اجرایی در پلیس‌های تخصصی و واحدهای اجرایی به منابع عظیم اطلاعاتی و از طرفی، ناآشنایی با قابلیت این سیستم‌ها توسط کاربران، کار آگاهان، مدیران و گاه مسئولان، روند رسیدگی را در بعضی موارد متوقف و گاهی سبب کندی آن شده است که در نهایت موجب هدر رفتن هزینه‌های سازمان و اتلاف توان مأموران می‌شود (طالبیان، ۱۳۹۱، ۱۲۷). لذا کشف جرائم با رویکرد اطلاعات محوری و استفاده از داده‌های سیستم‌ها، پایگاه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی اعم از دولتی، عمومی و خصوصی یکی از مهم‌ترین مسائلی است که کم‌وبیش مورد توجه نهادهای پلیسی است و استفاده از ظرفیت‌های موجود و در اختیار داشتن اطلاعات آن‌ها برای جرم‌بابان اهمیت فراوانی دارد. رویکرد اطلاعات محور پلیس در جرم‌یابی اکثر جرائم امری اجتناب‌ناپذیر محسوب می‌شود (یاوری بافقی و رحیمی، ۱۳۹۸، ۵۹) و در این رابطه استفاده از سامانه‌های اطلاعاتی، بهره‌برداری علمی از بانک‌های اطلاعاتی و تبادل صحیح اطلاعات، یکی از اهداف عالیه ناجا و پلیس‌های تخصصی بوده که تاکنون تلاش‌های فراوانی در همین راستا انجام شده است؛ به‌نحوی که امروزه رسیدن به اهداف موردنظر از طریق استفاده بهینه از اطلاعات، سامانه‌های جامع، بهره‌وری از روش‌های علمی و فنی در جهت ردیابی و شناسایی متهمان و

مجرمان مورد بهره‌وری مستمر قرار می‌گیرد (یادگارنژاد و همکاران، ۱۳۹۳، ۸۸). در عصر حاضر نیز می‌توان بر این نکته صحه گذاشت که موفقیت هر سازمان در رسیدن به اهداف خود، بستگی به توانایی آن سازمان در استفاده از اطلاعات مؤثر و کارآمد دارد. اطلاعات برای یک سازمان، مانند جریان خون در بدن یک انسان است (ستوده، ۱۳۸۸، ۵۷). با این اوصاف دغدغه اصلی، محقق را بر آن داشت تا تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات محوری در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات را مورد تحقیق و مطالعه قرار دهد تا در پایان تحقیق تأثیر این رویکرد پلیسی در شناسایی و کشف جرم مذکور مشخص شود. با انجام این تحقیق و تبیین رویکرد اطلاعات محوری نهادهای پلیسی مزیت‌هایی این رویکرد از قبیل مدیریت منابع، افزایش سرعت و دقت عملیات پلیسی و افزایش اعتماد عمومی نسبت به پلیس را به ارمغان می‌آورد. علاوه بر این رویکرد اطلاعات محوری در حوزه‌های مختلف مانند پیشگیری از جرائم، جرم‌یابی، پیش‌بینی روندهای جرم‌زای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی در سطح ملی و حتی منطقه‌ای برای پلیس، کارآمد خواهد بود (باوری بافقی و رحیمی، ۱۳۹۸، ۱). کشف قاچاق سلاح و مهمات به دلیل پیچیدگی‌های خاصی که دارد با رویکرد اطلاعات محوری برای پلیس اهمیت فراوانی دارد چراکه روش‌ها و ابزارهای مختلفی برای شناسایی کشف آن نیاز است و مقابله جدی و مؤثر پلیس را می‌طلبد که با توسل به مدرن‌ترین روش‌ها، بتواند بر سرعت شناسایی و کشف این جرم بیافزاید و بدون توجه به این موضوع نمی‌توان در این حوزه گام مهمی برداشت و ضرورت شناسایی و کشف جرم قاچاق سلاح و مهمات منوط به داشتن اطلاعات کافی در این زمینه است. داشتن اطلاعات در این زمینه برای مقابله در جامعه امروزی پلیس، به گونه‌ای ضروری و مهم است که نبود اطلاعات دقیق، به موقع و صحیح باعث شکست عملیات پلیسی و پیروزی جامعه مجرمان و به هم خوردن نظم و امنیت جامعه را به دنبال خواهد شد.

با این توصیف، پیچیده بودن جرم قاچاق سلاح و مهمات به دلیل داشتن خطرات و خطر بالای آن برای مجرمان اصلی‌ترین نقطه تمایز آن‌ها با سایر اقدامات مجرمانه است، به همین دلیل استفاده از روش‌های سنتی برای کشف آن تقریباً ناممکن است و بدون رویکرد اطلاعات محوری موفقیت

در این نوع پرونده‌ها برای پلیس حاصل نخواهد شد و چیزی جز هدر رفت منابع و سرخوردگی کارکنان نخواهد شد. بنابراین هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر رویکرد اطلاعات محوری در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات است و این تحقیق به دنبال پاسخ به این سؤال اصلی است که، رویکرد پلیس اطلاعات محور چه میزان در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر دارد؟

پیشینه و مبانی نظری

با بررسی‌های به عمل آمده در رابطه با موضوع تحقیق پیشینه‌ای پیدا نشد اما برخی از پژوهش‌های انجام شده که در رابطه با تأثیر رویکرد اطلاعات محوری در مقابله با جرائم مختلف که نزدیک به موضوع تحقیق بودند به شرح ذیل به اختصار در جهت آشنا شدن با موضوع اشاره می‌شود.

یاوری بافقی و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیقی با عنوان «نقش پلیس اطلاعات محور در جرم‌یابی کلاهبرداری تلفنی به شیوه کارت به کارت» به این نتیجه رسیده‌اند که به کارگیری هدفمند بانک‌های اطلاعاتی، اجرای دقیق آموزش‌های ارائه شده به مأموران پلیس، تعامل بیشتر با مراجع قضایی و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی جدید مورد نیاز توسط پلیس اطلاعات محور، در جرم‌یابی این جرم نقش دارند. یاوری بافقی و کرمی (۱۳۹۹)، در تحقیقی با عنوان «تأثیر ابعاد و مؤلفه‌های پلیس اطلاعات محور با تأکید بر اطلاعات جنایی در دستگیری مجرمان تحت تعقیب (مورد مطالعه پلیس آگاهی تهران بزرگ)» به این نتیجه رسیده‌اند که ابعاد و مؤلفه‌های اطلاعات جنایی در دستگیری متهمان متواری حرفه‌ای تأثیر بسزایی داشته که بر اساس آزمون فریدمن مشخص شد، بعد فنی و مخابراتی بیشترین، بعد انسانی و بعد اطلاعاتی اطلاعات جنایی به ترتیب تأثیر خود را در دستگیری مجرمان تحت تعقیب دارند. یاوری بافقی و فرامرزی (۱۳۹۹)، در تحقیقی با عنوان «بررسی نقش پلیس اطلاعات محور در شناسایی مجرمین متواری (از طریق سیستم اطلاعات پایه)» به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از سامانه‌های اطلاعات پایه (مدیریت دانش، سامانه‌های نرم‌افزاری، سامانه‌های مخابراتی و بانک‌های اطلاعاتی) در شناسایی مجرمان متواری مؤثر هستند. یاوری بافقی و همکاران (۱۳۹۹)، در تحقیقی با عنوان «تأثیر پلیس اطلاعات پایه بر جرم‌یابی سایبری» به این نتیجه رسیده‌اند که به منظور موفقیت هر چه بیشتر در مأموریت جرم‌یابی سایبری،

توجه به منابع انسانی، منابع اطلاعاتی درون سازمانی، منابع اطلاعاتی برون سازمانی و منابع اطلاعاتی فن آوری و فضای مجازی پلیس اطلاعات پایه امری ضروری است. نظری منظم و همکاران (۱۳۹۸)، در تحقیقی با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر جرم‌یابی کلاهبرداری در فضای سایبر» به این نتیجه رسیده‌اند که همکاری پلیس با مقامات قضایی، تجهیزات مدرن، علم و آگاهی از علوم رایانه‌ای توسط کارآگاهان سایبری و آشنایی مقامات قضایی با مبانی فنی و حقوقی کلاهبرداری سایبری در جرم‌یابی کلاهبرداری سایبری تأثیر دارد. یاوری بافقی و رحیمی (۱۳۹۸) در تحقیقی با عنوان «تأثیر رویکرد اطلاعات محوری بر جرم‌یابی پول‌شویی» به این نتیجه رسیده‌اند که رویکرد اطلاعات محوری پلیس در جرم‌یابی پول‌شویی در چهار بعد شامل اطلاعات بانکی و مالی، اطلاعات اقدامات فنی مخابراتی و فضای مجازی، اطلاعات بانک‌های درون سازمانی و اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی برون سازمانی مورد شناسایی و تأثیر آن‌ها بر جرم‌یابی پول‌شویی مورد بررسی قرار گرفت که تأثیرپذیری هر چهار بعد بر کشف و اثبات و انتساب پول‌شویی مورد تأیید قرار گرفت و پیشنهادهایی ارائه شد. یاوری بافقی و آقاخانی (۱۳۹۵)، در تحقیقی با عنوان «اطلاعات جنایی و نقش آن در جرم‌یابی» به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از اطلاعات و سامانه‌های اطلاعاتی، یکی از فن آوری‌ها و دستاوردهای علمی جهت رسیدن به کشف جرائم است که نقش مهمی در هدایت پرونده و نتیجه بخشی آن دارد و این اطلاعات شامل اطلاعات مربوط به جرم، بزه دیده، مکان ارتکاب جرم است. منصوری و همکاران (۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان «مدیریت شبکه اطلاعات جنایی پلیس آگاهی در کشف جرائم جنایی استان یزد» به این نتیجه رسیده‌اند که بازپرس جنایی و پلیس آگاهی به‌عنوان متولیان کشف جرائم جنایی، جهت شناسایی و دستگیری مجرمان ناشناس و متواری، نیازمند استفاده از اطلاعات جنایی هستند. که اطلاعات جنایی، چهار کارکرد تجزیه و تحلیل اطلاعات، اقدامات فنی - مخابراتی، نیروی انسانی ماهر و مجرب و ستاده بانک‌های اطلاعاتی درون و برون سازمانی را شامل می‌شود که بعد اقدامات فنی و مخابراتی، بیشترین تأثیر را بر کشف جرائم جنایی و مؤلفه تجزیه و تحلیل اطلاعات کمترین تأثیر را بر کشف جرائم جنایی در استان یزد داشته است. قدرت‌آبادی و

احمدی (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان «اولویت‌بندی ابعاد و مؤلفه‌های اطلاعات جنایی در کشف سرقت خودرو» به این نتیجه رسیده‌اند که از میان ابعاد انتخاب‌شده اطلاعات جنایی، بعد انسانی با ضریب ۲/۹۵، بعد اطلاعاتی با ضریب ۱/۸۸ و بعد فنی و مخابراتی با ضریب ۱/۱۸ به ترتیب بیش‌ترین نقش را در کشف سرقت خودرو داشته‌اند. حبیب‌زاده و نیک‌نفس (۱۳۹۳)، در تحقیقی با عنوان «نقش مدیریت تبادل اطلاعات بر فرآیند کشف جرم در فرماندهی انتظامی استان کرمان» به این نتیجه رسیده‌اند که از عوامل موردنظر به ترتیب اولویت، تبادل و دسترسی مناسب به منابع اطلاعاتی برون‌سازمانی، تبادل و دسترسی مناسب به منابع اطلاعاتی فضای مجازی، تبادل و دسترسی مناسب به اطلاعات ادارات پلیس کشف جرائم، تبادل و دسترسی مناسب به منابع اطلاعاتی پلیس‌های تخصصی هم‌رده پلیس کشف جرائم و تبادل و دسترسی مناسب به اطلاعات مردمی بر فرآیند کشف جرم مؤثر هستند. جرمی گیسون کارتر^۱ (۲۰۱۱)، در رساله دکتری خود با عنوان «نوآوری اقدام‌های پلیسی، بررسی به کارگیری پلیس اطلاعات پایه» به این نتیجه رسیده است که آژانس‌های پلیسی که نسبت به ظرفیت جامعه مدنی از آگاهی برخوردارند، به احتمال بیشتری در به کارگیری پلیس اطلاعات پایه از طریق ارتباطات غیررسمی و همکاری با سایر سازمان‌های مجری قانون، موفق‌تر هستند. همچنین از منظر ساختاری، آژانس‌هایی که بر اساس سیاست‌های رسمی بیشتری اداره می‌شوند و دارای یک واحد اطلاعاتی هستند، در به کارگیری پلیس اطلاعات پایه موفق‌تر هستند. از منظر بسترسازمانی، تعهد به فلسفه پلیس اطلاعات محور و توانایی کارکنان اطلاعاتی برای انجام کارهای متنوع، در به کارگیری پلیس اطلاعات پایه مؤثر است. در نهایت، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که سازمان‌هایی که روش‌های ارزیابی عملکرد با کیفیت بالاتری را استفاده می‌کنند در به کارگیری پلیس اطلاعات پایه موفق‌تر هستند. پاتریک مِشِلِن^۲ (۲۰۱۴)، در رساله دکتری خود با عنوان «کاربرد پلیس اطلاعات پایه در پیشگیری از جرم توسط پلیس آفریقای جنوبی»، به این نتیجه رسیده است که رویکرد جامع و متمرکز در جمع‌آوری اطلاعات در پلیس آفریقای جنوبی وجود ندارد و به عبارتی افراد خود را

1. Jeremy Gibson Carter

2. Patrick Mashiloan

برای جمع‌آوری اطلاعات مسئول نمی‌دانند (جمع‌آوری اطلاعات به‌عنوان وظیفه همگانی نیست). این در حالی است که پلیس آفریقای جنوبی از محصولات اطلاعات در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های پیشگیری و مقابله با جرم استفاده می‌کند. با توجه به اینکه اطلاعات مورد استفاده در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های پیشگیری و مقابله با جرم کافی نیست، کاهش جرم موفقیت کمی داشته است.

مطالعه پیشینه تحقیق نشان می‌دهد که تحقیقاتی در خصوص تأثیر رویکرد اطلاعات‌محوری پلیس بر کشف جرم قاچاق سلاح و مهمات به‌عنوان یک جرم سازمان‌یافته و که دارای پیچیدگی‌های خاصی است وجود ندارد و انجام نشدن تحقیقات جامع در خصوص تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات‌محور در شناسایی، کشف قاچاق سلاح و مهمات سبب شده است تا برنامه‌ریزی مناسبی در جهت مدیریت این نوع جرم در با شیوه‌های نوین فناوری‌های اطلاعاتی ایجاد نشود. از طرفی، نبود این تحقیقات، موجبات ناآگاهی لازم از جرم مذکور را فراهم آورده است. این مسئله سبب شده است تا برخلاف مشاهدات اولیه مبنی بر وجود جرم قاچاق سلاح و مهمات در سطح جامعه، مدیریت مناسبی در این خصوص صورت نگیرد. بنابراین تحقیق حاضر می‌تواند زمینه را برای انجام پژوهش‌ها و تحقیقات بیشتر توسط دیگر محققین فراهم نماید. با توجه به وفور سلاح و مهمات در کشور و استفاده از این سلاح‌ها در فعالیت‌های مجرمانه و ضد امنیتی، روند شناسایی، کشف و اثبات و دستگیری مجرمین در حوزه قاچاق سلاح و مهمات و طرح‌ریزی و انجام عملیات دستگیری آنان برای پلیس پیچیده بوده و به‌عنوان یک معضل و یک چالش پیش رو تلقی، و ایجاب می‌نماید تدبیر مناسب با بهره‌گیری از خرد جمعی و اصحاب نظر اندیشیده شود.

سلاح و مهمات: «مقصود از سلاح و مهمات در قانون انواع سلاح‌های گرم و سرد جنگی و شکاری اعم از گلوله‌زنی و غیر گلوله‌زنی و مهمات مربوط به آن‌ها است (ماده ۲ قاچاق اسلحه و مهمات و قانون مجازات دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز). اقسام و مواد تحت کنترل عبارت است از، انواع مواد محترقه، ناربه، منفجره اعم از نظامی و غیرنظامی، شیمیایی، رادیواکتیو،

میکروبی، گازهای بی‌هوش کننده، بی‌حس کننده و اشک آور و شوک دهنده‌ها (شوکرها) و تجهیزات نظامی و انتظامی است» (ماده ۳ قاچاق اسلحه و مهمات و قانون مجازات دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز).

قاچاق اسلحه، مهمات و مواد تحت کنترل: قاچاق اسلحه، مهمات، اقلام و مواد تحت کنترل عبارت از، «وارد کردن آن‌ها به کشور و یا خارج نمودن آن‌ها از کشور به‌طور غیرمجاز است» (ماده ۱ قاچاق اسلحه و مهمات و قانون مجازات دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز، ۱۳۹۰). مقصود از قاچاق سلاح، «وارد کردن اسلحه به مملکت یا صادر کردن آن، خرید و فروش و یا حمل و نقل و یا مخفی کردن و نگه‌داشتن آن در داخل مملکت»، نوعی تجارت مجرمانه است که در این نوع تجارت مجرمانه، مصرف‌کنندگان نهایی معمولاً یا دولت‌هایی هستند که بر اساس موافقت‌نامه‌های بین‌المللی یا ملاحظات ژئوپلیتیکی از دریافت برخی از انواع سلاح‌ها منع شده‌اند یا گروه‌های چریکی و احزابی هستند که درگیر جنگ داخلی می‌باشند و مایل هستند پول‌های قابل توجه و هنگفتی بابت تحصیل سلاح‌های موردنظر خود پرداخت کنند (معظمی، ۱۳۸۴، ۳۶). قاچاق سلاح و مهمات پدیده‌ای است که با توجه به شرایط خاص یک کشور با عوامل متعددی ارتباط دارد که این عوامل به سه دسته کلی قابل تقسیم است، ۱- عوامل ساختاری، این عوامل عبارت‌اند از کلیه عوامل غیرانسانی مانند قوانین و مقررات سیستم‌ها و روش‌های انجام امر، فناوری، سیاست‌ها و استراتژی‌ها و نظایر آن‌ها که نامناسب بودن این عوامل به امر قاچاق سلاح و مهمات منجر می‌شود. ۲- عوامل رفتاری، این عوامل مربوط است به نیروی انسانی که مبادرت به قاچاق سلاح و مهمات می‌کنند و یا کسانی که با این امر درگیر هستند. ۳- عوامل زمینه‌ای، این عوامل عبارت‌اند از کلیه عواملی که خارج از حیطه اختیارات هر یک از سازمان‌های ذی‌ربط و زمینه‌ساز بروز عوامل ساختاری و رفتاری هستند (کمان‌باز و همکاران، ۱۳۹۴، ۴).

اطلاعات: وارنر^۱ (۲۰۰۲) در تعریفی عنوان داشته است که منظور از اطلاعات، کسب اخبار به‌وسیله ابزارهای پنهان، فرایند ارزیابی، ترکیب و تبدیل اخبار به برآورد و فعالیت‌های

سرویس های اطلاعاتی مانند مداخله پنهانی در امور سایر کشورهاست. اطلاعات، اغلب به عنوان حرفه جمع آوری و اسرار خارجی به وسیله ابزارهای پنهان تعریف می شود. شولسکی^۱ در تعریف اطلاعات گفته است، «اطلاعات به اخباری که با تدوین و اجرای سیاست کشورها جهت تأمین منافع امنیتی و مقابله با تهدیدات حریفان بالفعل و یا بالقوه نسبت به آن منافع سر و کار دارند، اطلاق می شود» (شولسکی، ۱۳۹۴، ۱۷). واتسون و همکاران^۲ (۱۹۹۰)، در تعریف اطلاعات عنوان می نمایند که؛ «اطلاعات محصولی است که پس از ارزیابی و پردازش اخبار و معلومات به دست می آید و به تحلیل شناخت در خصوص موضوعی خاص می انجامد. به عبارت دیگر، محصول به دست آمده از جمع آوری، پردازش، ترکیب، ارزیابی، تحلیل و تفسیر اخبار در دسترس در خصوص کشورهای بیگانه، عناصر، پدیده ها و نیروهای بالقوه تهدیدزا علیه امنیت ملی یا فرصت زا برای منافع ملی را اطلاعات می گویند» (واتسون و همکاران، ۱۹۹۰، ۲۹۶).

کشف اطلاعاتی: کشف اطلاعاتی، کشفی است که مبتنی بر اقدامات پنهان، غیر محسوس و نفوذ صورت گرفته و موجب کاهش هزینه، عملیات میدانی افزایش سرعت، دقت و صحت عملیات می شود و مصادیق آن عبارت است از مصاحبه و بازجویی، کنترل مجرمان، منابع و مخبرین، تعقیب و مراقبت، ابزارهای فناورانه روز مانند سخت افزار نرم افزار و بانک های اطلاعاتی درون سازمانی و برون سازمانی (خوش زاده، ۱۳۸۵، ۲۹).

رویکرد پلیس اطلاعات محور: یک مدل کاری و فلسفه مدیریتی است که در آن تحلیل داده ها و اطلاعات جرم، ابزاری اساسی برای دستیابی به یک چارچوب تصمیم گیری است و چارچوبی که از طریق مدیریت استراتژیک و با اتخاذ استراتژی های مؤثر انتظامی، که مجرمان جدی و فعال را هدف می گیرند، سبب تسهیل در کاهش، پیشگیری و اختلال جرائم و بی نظمی ها می شود (راتکلیف^۳، ۲۰۰۸). الگوی رویکرد اطلاعات محور را این گونه تعریف کرده است، «تحلیل اطلاعات جنایی به عنوان ابزار تصمیم گیری برای کاهش جرم و پیشگیری از آن به کمک

1. Shulsky

2. Watson & et . al

3. Ratcliffe

استراتژی‌های مؤثر پلیسی و پروژه‌های همکاری و مشارکت برون‌سازمانی بر پایه مدارک» (را تکلیف، ۲۰۰۳، ۳).

اطلاعات محوری: ریشه رویکرد اطلاعات محوری پلیس را به‌طور خاص می‌توان در انگلستان و کنت یافت (کارل^۱، ۲۰۰۷، ۱۴۴ به نقل از یاوروی بافقی و رحیمی، ۱۳۹۸، ۵۹). تاریخچه استفاده از مدل پلیس اطلاعات محور را می‌توان آغاز قرن بیست و یکم دانست که، انگلستان با بحران افزایش جرائم مواجه بوده که وزارت کشور انگلستان، اقدام به استخدام نیروهای پلیس بیشتری نموده است و سازمان پلیس، با فن‌هایی همچون توسل به فن‌آوری‌های نوین، از جمله امور پلیسی بر پایه اطلاعات محور به مبارزه با جرائم پرداخته است (کوریان^۲، ۱۳۹۴، ۱۱۸). این رویکرد بر جمع‌آوری اخبار از طریق، استفاده گسترده از مخبران مخفی، مصاحبه با خلاف‌کاران، تحلیل سوابق جنایی و درخواست‌های کمک شهروندان، تعقیب و مراقبت مظنونان و منابع خبری در سطح جامعه تأکید می‌کند (پیترسون و مرلین بی^۳، ۱۳۸۸، ۱۴۱). رویکرد اطلاعات محوری پلیس مزیت‌هایی از قبیل مدیریت منابع، افزایش سرعت و دقت عملیات پلیسی و افزایش اعتماد عمومی نسبت به پلیس را به ارمغان می‌آورد و این رویکرد در حوزه‌های مختلف مانند جرم‌یابی، پیش‌بینی روندهای جرم‌زای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و پیشگیری از جرم کارآمد خواهد بود (یاوروی و رحیمی، ۱۳۹۸، ۱). در واقع پلیس اطلاعات محور بیانگر یک نوع رویکرد، سیاست یا رویکرد پلیس در جهت پیشگیری یا جرم‌یابی است که موجب افزایش موفقیت پلیس نسبت به دیگر رویکردها شده است به‌عبارت دیگر سیاست پلیس اطلاعات محور یعنی به‌کارگیری تجزیه و تحلیل اطلاعات جنایی در قالب ابزاری عینی در تصمیم‌سازی، به‌منظور تسهیل در کاهش پیشگیری از جرم از طریق اعمال راهبردهای پلیسی مؤثر و پروژه‌ها و برنامه‌های مشترک برون‌سازمانی که بر اساس ادله‌ای محکم گرفته می‌شود (پیترسون، ۱۳۸۸، ۱۲۷). در این زمینه نیز پلیس باید با توجه به مقتضیات زمان و سایر شرایط

1. Karl

2. Courian

3. Peterson and Merillian B

نسبت به تغییر در حوزه فعالیت‌ها و روش‌های جایگزین در رابطه اقدامات خود اقدام نماید که در اینجا اندیشمندانی چون/اریکسون وهاگرتی^۱ (۱۹۹۷)، دیویداف^۲ (۱۹۹۶)، فلاد^۳ (۲۰۰۴)،^۴ کارتر^۵ (۲۰۰۴) دلایل اقبال نظام‌های عدالت کیفری به استفاده از رویکرد اطلاعات محوری را درمقابل به با جرائم سازمان یافته چنین بیان کرده‌اند،

۱- پیچیده شدن فزاینده دنیای پلیسی و انجام اقدامات و وظایف محوله به منظور سازمان دهی بهتر اطلاعات پلیسی.

۲- قابلیت روبه افزایش استفاده از اطلاعات جهت آگاه ساختن یا سنجیدن تصمیمات، فرهنگ مدیریتی بهتر.

۳- استفاده بهینه از دانش مربوط به جرائم و اخبار و اطلاعاتی که در بخش‌های مختلف پلیس تولید می‌شود (اریکسون وهاگرتی، ۱۹۹۷، ۵).

۴- ضرورت استفاده از اطلاعات و تحلیل این اطلاعات برای تصمیمات عملیاتی استراتژیک با طراحی اولویت‌ها و استراتژی‌ها در زمینه مدیریت بهتر اطلاعات موجود (دیویداف، ۱۹۹۶، ۱۶۵).

۵- ضرورت دستیابی به کارآمدی بیشتر به صنعت جمع‌آوری مداوم اخبار و نظارت بر تمام جوانب فعالیت‌های پلیسی در این زمینه.

۶- نیاز مدیریت خطر توسط پلیس به عنوان یکی از مهم‌ترین تغییرات پلیس در سال‌های اخیر (اریکسون وهاگرتی، ۱۹۹۷).

۷- افزایش قابل توجه جرائم در سال‌های اخیر با توجه به مسائل و مشکلات موجود در جامعه از قبیل افزایش بیکاری، افزایش محرومیت نسبی (فلاد، ۲۰۰۴، ۴۵).

1. Ericson and Haggerty

2. Davidoff

3. Flood

4. Weisburd and Eck

5. Carter

- ۸- رسیدن به یک مدل استاندارد پلیسی برای پیشگیری و پی‌جویی جرم، و رسیدن به یک نظام قانونی برای کاهش فعالیت‌های مجرمانه (ویزبرد و اک، ۲۰۰۴، ۴۷).
 - ۹- به وجود آمدن جرائم سازمان‌یافته، فراملی و جهانی و افزایش گروه‌های سازمان‌یافته و هماهنگی مجرمان در این رابطه به‌عنوان یک چالش پلیسی.
 - ۱۰- تغییرات فناوریانه و خارج شدن از سامانه‌های اطلاعاتی سنتی گذشته و انطباق سامانه‌های پلیسی با استانداردهای امروزی (نقشه جرم، دیجیتال شدن سریع جهان) (کارتر، ۲۰۰۴).
- راتکلیف (۱۳۸۹) برای رویکرد پلیسی اطلاعات‌محور در رابطه با جلوگیری از جرائم و مقابله با مجرمان، ویژگی‌های را به شرح زیر می‌توان ذکر کرد،
- ۱- در این رویکرد به دانش و قدرت، خبر و اقدام به‌عنوان ساختارهای رسمی حوزه سیاست پلیسی توجه شده است.
 - ۲- نقش اخبار و اطلاعات در این رویکرد برای شناخت تجزیه و تحلیل در این حوزه روبه رشد و به‌عنوان یکی از موضوعات مهم در این رویکرد است.
 - ۳- موضوع رویکرد پلیسی اطلاعات‌محور به تجزیه و تحلیل داده و خبر (تجزیه و تحلیل و جمع‌آوری اخبار و اطلاعات) در فرایندهای اطلاعات جرم تأکید داشته و امروزه به جزء اساسی رویکرد پلیس عصر حاضر تبدیل شده است.
 - ۴- استفاده از اقدامات پنهان در رابطه بانفوذ منابع خبری در گروه‌های مجرمان و تبهکاران حرفه‌ای.
 - ۵- استفاده از اقدامات فنی و ابزارها و تجهیزات مراقبتی برای کنترل تحرکات مجرمان و بزهدکاران حرفه‌ای.
 - ۶- تغییر انجام اقدامات از سوژه‌های فردی به سوژه‌های گروهی و گروه‌های مجرمان و تبهکاران.
 - ۷- استفاده از اطلاعات جرم برای برنامه‌ریزی استراتژیک به‌منظور تخصیص منابع و همچنین تصمیم‌گیری بر اساس این منابع در رابطه با جرم و مقابله با آن.

۸- هدف محوری (هدف یابی استراتژیک) و آینده‌نگری و انجام پیش‌بینی‌های در رابطه با موضوع پیشگیری از جرم و اقدامات مجرمانه و حوزه‌های نوظهور مجرمیت به صورت هدفمند.

۹- شناسایی افراد مجرم و تمرکز بر روی بزه‌کاران پرکار، سابقه‌دار و حرفه‌ای و همیشگی بر اساس اطلاعات و واقعیت‌های موجود.

۱۰- اعتقاد به تلفیق سامانه‌های خبری موجود توسط پلیس به منظور استفاده بهینه از دانش و اخبار و ترجمه و تبدیل این اخبار به مرحله عملیات .

۱۱- تأکید بر نقش برآوردهای اطلاعاتی استراتژیکی در رابطه جرم و پیشگیری از آن و کنترل محیط‌های که جرم در آن‌ها انجام و مجرمان در این محیط‌ها به منظور انجام عملیات بزرگ در این حوزه (راتکلیف، ۱۳۸۹، ۳۶-۳۱).

اصول پلیس اطلاعات محور: از اصول اولیه پلیس اطلاعات محور می‌توان به رسیدن به باور داشتن هدف مشترک، ایفای نقش و تعامل مشترک و داشتن دشمن یا دشمنان مشترک در مجموعه‌های یک‌نهاد یا سازمان و سازمان‌های متعدد در یک نظام سیاسی، کاهش رقابت‌های اداری، درک و فهم لازم در مورد مزایا و محاسن اطلاعات محور و معایب اقدامات جزیره‌ای از سوی مسئولان و تصمیم‌سازان در سطح بالای سازمان و مطالبه و خواست عمومی عموم کارکنان، به اشتراک‌گذاری اخبار و اطلاعات بین واحدهای ساختار اطلاعاتی است که به اخبار و اطلاعات یکدیگر و دسترسی لازم به بانک‌های اطلاعاتی، به کارگیری متخصصان در زمینه‌های تجزیه و تحلیل و انتشار و ارزیابی و تعیین میزان دسترسی و نوع اطلاعاتی که باید به اشتراک گذاشته شود از دیگر اصول رویکرد پلیس اطلاعات محور است. در صورت اجرای رویکرد اطلاعات محور در پلیس موجب در اختیار داشتن حجم بسیار زیادی از داده‌های درون‌سازمانی و همچنین سایر نهادها و به خصوص جامعه اطلاعاتی کشور و سازمان‌های مردم‌نهاد و خصوصی برای پلیس خواهد شد و تجزیه و تحلیل داده‌ها موجب می‌شود نهاد‌های مقابله‌کننده با جرائم عادی و سازمان‌یافته، اطلاعات بیشتر و دقیق‌تری در اختیار داشته باشند. همچنین پلیس می‌تواند محیط‌های مجرمانه، جرائم و مجرمان را بهتر تفسیر نموده و در خصوص پیش‌بینی، پیشگیری و

در خصوص مجرمان به عادت برنامه‌ریزی و طرح‌های عملیاتی بهتری داشته باشد. بنابراین تعریف، رویکرد اطلاعات محور عبارت است از واقعی ساختن تصمیمات کاهش جرم و پیشگیری از آن با استفاده از تحلیل اطلاعات جرم و مجرم، بکارگیری راهبردهای پلیسی مناسب، همکاری‌های میان سازمانی و تکیه بر ادله و شواهد است که به شرح جدول شماره (۱) هستند (یاوری بافتی و رحیمی، ۱۳۹۸، ۶۶).

جدول شماره ۱. مفاهیم استنباطی تصمیم سازی در رویکرد اطلاعات محوری پلیس

تصمیم سازی			
ادله و شواهد	همکاری بین سازمانی	راهبردهای پلیسی مناسب	تحلیل اطلاعات مجرم
			تحلیل اطلاعات جرم

ماخذ: یاوری بافتی و نجار باغ سیاه، ۱۳۹۵، ۵۳-۵۴

ابعاد پلیس اطلاعات محور:

الف) بانک‌های اطلاعاتی درون سازمانی: بانک اطلاعاتی، مجموعه‌ای از داده‌های ثابت است که توسط سامانه‌های کاربری در بعضی از مؤسسات مورد استفاده قرار می‌گیرد. سازوکارهای متعددی برای نگهداری اطلاعات و تشکیل حافظه سازمانی یا مخزن تجارب وجود دارد که می‌توان آن‌ها را به دودسته بایگانی دستی (سستی) و بایگانی رایانه‌ای تقسیم کرد. نمونه ساده حافظه سازمانی پرونده‌هایی مجرمان و یا کارت زندانیان است که در فایل‌ها و زونکن‌ها نگهداری می‌شود و برای مقاصد مشخص در دسترس کارآگاهان و کارشناسان قرار می‌گیرد (بیابانی، ۱۳۸۴، ۵۷۹). در رویکرد اطلاعات محوری، پلیس با توجه به وظیفه سنگین و خطیر خود نیازمند بانک‌های اطلاعاتی است و با بسط و گسترش آن‌ها می‌تواند علاوه بر افزایش سرانه کشف جرم و دستگیری متهمین و مجرمان، در بسیاری از مواقع از طریق دست‌یابی به بانک‌های اطلاعاتی و استفاده بهینه از آن‌ها نیز می‌تواند تلاش مجرمانه فردی یا گروهی را قبل از وقوع، خنثی نموده و به عبارتی کشف پیش‌دستانه نماید. این واقعیت موجب افزایش درصد خطرپذیری جرم در بین مجرمان شده و در نهایت منجر به کاهش وقوع جرائم می‌شود. در جرائم پس

رویدادی نیز استفاده از بانک‌های اطلاعاتی در سرعت کشف و دستگیری متهمان بیش از پیش شده و بالطبع به توقعات مردم جامعه پاسخی منطقی و مناسب بوده است (کرمی، ۱۳۹۷، ۶۸).

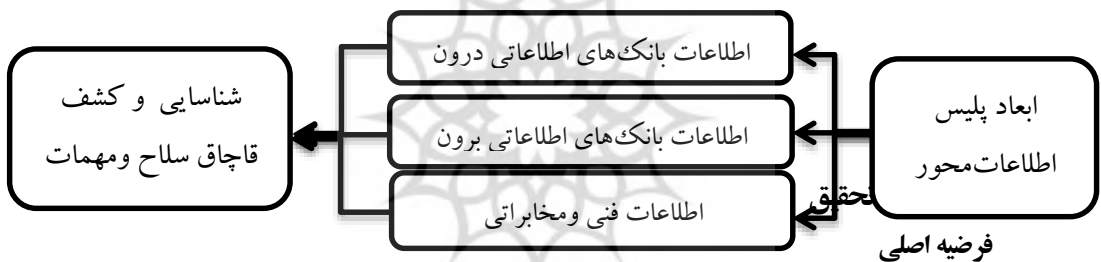
ب) بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی: با افزایش جمعیت انسانی، گسترش شهرنشینی، جهانی شدن، استفاده از فن آوری و توسعه اطلاعات، شاهد نیازمندی انسان‌ها به استفاده از خدمات متعدد دولتی، خصوصی، بانکی و آموزشی هستیم که گاهی هم پیدایش اختلافات مدنی، تناقضات، درگیری و کشمکش‌های بین عوامل انسانی، باعث تولید حجم انبوهی از اطلاعات شهروندان در نقاط متعدد جوامع شده و این اطلاعات در صورت قرار گرفتن در کنار هم و هم‌پوشانی می‌تواند راه‌گشای حل بسیاری از پرونده‌ها و شناسایی و دست‌یابی به متهم پرونده‌ها باشد. بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی همچون سوابق تحصیلی، ثبت اسناد و املاک (یاوری و نور محمدزاده، ۱۳۹۸، ۲۳) و اموال و دارایی‌ها، سوابق گمرکی، سوابق بیمه‌ای در حوزه‌های مختلف، سوابق پولی و مالی در بانک‌ها از جمله بانک‌هایی هستند که در جهت شناسایی هویت مظنونین و دستگیری متهمان متواری می‌توانند مؤثر واقع شوند. و یا گاهی مواقع، بزهکار یا مرتکب جرم شناسایی شده ولی متواری گردیده که در این حالت با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی می‌توان متهم را پیدا و دستگیر نمود (یاوری و نور محمدزاده، ۱۳۹۸، ۲۱). بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی شامل، بانک اطلاعات خانوار، بانک اطلاعات کارت هوشمند سوخت، بانک اطلاعات زندانیان، بانک خطوط ارتباطی و غیره عنوان می‌نماید (طالبیان، ۱۳۸۷، ۳۴).

ج) اقدامات فنی و مخابراتی: امروزه کنترل خطوط مخابراتی و ارتباطی در جهت کشف جرم و شناسایی و دستگیری مجرمان یکی از مهم‌ترین ابزار علمی است که با گسترش امکانات پلیس و ارائه آموزش‌های لازم در این زمینه کار کشف جرائم و دستگیری متهمان و مجرمان را بسیار هموار می‌کند. در حال حاضر در کشور ما، وسایل ارتباطی و مخابراتی مانند خطوط تلفن ثابت، تلفن همراه، تلفن‌های همگانی و شبکه‌های ارتباطی اینترنتی از قبیل وایبر، لاین، تانگو، واتس‌آپ و مانند این‌ها، مورد استفاده و بهره‌برداری مجرمان قرار می‌گیرد. دنیایی که در آن

زندگی می‌کنیم با پا گذاشتن به هزاره سوم میلادی تحولات بسیار سریع و شگفت‌آوری را در تمام ابعاد خود تجربه می‌کند، بدون شک یکی از عوامل مهم و مؤثر این تحولات، ارتباطات است. سیستم‌ها و ابزارهای مخابراتی به خصوص تلفن از نوآوری‌های مهم عصر حاضر است. از خصایص برجسته ارتباطات و صنایع مربوط به آن تأثیری است که بر افزایش سرعت در نقل و انتقال داده‌ها و حذف مرزها و موانع فیزیکی داشته است. بدین ترتیب مبادله حجم وسیعی از داده‌ها شامل صوت، متن و تصویر جای خود را به ارتباطات ابتدایی داده که موجب حذف حضور فیزیکی افراد و واسطه‌های مادی انتقال اطلاعات مانند کاغذ شده است (قدرت‌آبادی و احمدی، ۱۳۹۴، ۱۱۴). بدیهی است دسترس مناسب به اطلاعات از طریق علمی و فناوری اطلاعات می‌تواند منجر به دسترس به متهمان و کشف پیش‌دستانه جرائم شود و محیطی امن را در جامعه ایجاد کند (یادگار نژاد، حبیب زاده، نیک‌نفس، ۱۳۹۳، ۹۱). بنابراین نقش و اهمیت فناوری‌های نوین در افزایش توانایی پلیس در اموری مانند، سرعت عمل در شناسایی مجرمان، تسهیل همکاری با مردم، آگاهی یافتن از وقوع جرم محل‌ها و میزان افزایش آن، هوشمند و خودکار شدن سامانه‌های کنترل پلیس در ترافیک است و به‌طور کلی موجب افزایش کشف جرم و بر ملا شدن آن و در نهایت کاهش جرم با توسل به فناوری‌های نوین است. به همین جهت هدف نهایی آن را می‌توان آشنایی با نحوه افزایش سرعت، توان تعقیب و مراقبت، سرعت آگاهی یافتن از جرم، امکان ردیابی، توزیع اطلاعات، قابلیت تلفیق اطلاعات و حداکثر سازی استفاده از اطلاعات جهت بهبود عملکرد سازمانی جستجو نمود (چو، ۱۳۸۵، ۵).

انجام نشدن تحقیقات جامع در خصوص تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات‌محور در شناسایی، کشف قاچاق سلاح و مهمات سبب شده است تا برنامه‌ریزی مناسبی در جهت مدیریت این نوع جرم در با شیوه‌های نوین فناوری‌های اطلاعاتی ایجاد نشود. از طرفی، نبود این تحقیقات، موجبات ناآگاهی لازم از جرم مذکور را فراهم آورده است. این مسئله سبب شده است تا برخلاف مشاهدات اولیه مبنی بر وجود جرم قاچاق سلاح و مهمات در سطح جامعه، مدیریت مناسبی در این خصوص صورت نگیرد. تحقیق حاضر نیز باهدف تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات‌محور در

شناسایی و کشف جرم قاچاق سلاح و مهمات سعی در پاسخ به این سؤال اصلی است که رویکرد پلیس اطلاعات‌محور چه اندازه در شناسایی، کشف و اثبات جرم قاچاق سلاح و مهمات مؤثر می‌باشد؟ علیرغم وجود خلأ تحقیقاتی در خصوص جرم قاچاق سلاح و مهمات با رویکرد اطلاعات‌محوری، بررسی و مطالعه پژوهش‌های اندک انجام‌شده در این حوزه به نظر می‌رسد که توجه به ابعاد اطلاعات‌محوری در رابطه با استفاده از اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی، اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی و فنی و مخابراتی در این حوزه می‌تواند نقشی مؤثری را ایفا نماید. بنابراین، شکل ۱، مدل مفهومی تحقیق حاضر را نشان می‌دهد.



فرضیه اصلی
رویکرد پلیس اطلاعات‌محور در شناسایی و کشف جرم قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد.

فرضیه‌های فرعی

* بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد.

* بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد.

* بهره‌گیری از اقدامات فنی و مخابراتی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد.

روش

روش تحقیق با توجه به ملاک هدف تحقیق و نحوه گردآوری داده‌ها مشخص می‌شود. تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از لحاظ گردآوری داده‌ها و اطلاعات تحقیقی، توصیفی - پیمایشی محسوب می‌شود. جامعه آماری تحقیق، کارکنان پلیس اطلاعات و امنیت عمومی فرماندهی استان ایلام به تعداد ۱۱۰ نفر هستند، که بر اساس جدول کوکران تعداد ۸۵ نفر به عنوان نمونه به روش تصادفی ساده جهت پاسخگویی به سؤالات انتخاب شد. قلمرو زمانی تحقیق ۱۳۹۹-۱۴۰۰ و قلمرو مکانی آن جغرافیای سرزمینی استان ایلام است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته است که متناسب با موضوع تحقیق و سؤال‌های اصلی و فرعی در سه بعد و شامل ۲۸ سؤال بر مبنای طیف لیکرت تنظیم شده است. جهت تعیین روایی محتوایی، پرسشنامه تهیه شده در اختیار اساتید، متخصصان و خبرگان قرار گرفت و پس از اصلاحات و تغییرات مورد نظر، پرسشنامه نهایی تدوین شد و برای تعیین پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرون باخ استفاده شده که مقدار آن برابر با ۰/۸۰۹ است.

یافته‌ها

الف- یافته‌های توصیفی

جدول ۲. یافته‌های آماری توصیفی

نوع متغیر	اجزای متغیر	فراوانی	درصد فراوانی
سن	۲۰ تا ۳۰	۱۳	۱۵/۳
	۳۱ تا ۴۰	۵۰	۵۷/۶
	۴۱ سال به بالا	۲۲	۲۷/۱
سابقه خدمت سازمانی	۵ تا ۱۰ سال	۱۴	۱۶/۵
	۱۱ تا ۲۰ سال	۴۸	۵۷/۶
	۲۱ تا ۲۰ سال	۲۳	۲۵/۹
تحصیلات	کاردانی	۱۹	۲۲/۴
	کارشناسی	۴۵	۵۲/۹
	کارشناسی ارشد	۲۱	۲۴/۷

۱۲/۹	۱۱	درجه دار	درجه / رتبه
۵۶/۵	۴۸	افسر جز	
۳۰/۶	۲۶	افسر ارشد	

در خصوص توصیف جمعیت شناختی یافته‌ها، سن افراد مورد مطالعه، ۱۵/۳ درصد پاسخ گویان ۲۰-۳۰ ساله، ۵۷/۶ درصد پاسخ گویان ۳۱-۴۰ ساله و ۲۷/۱ درصد پاسخ گویان بالای ۴۱ سال به بالا دارند.

در خصوص سابقه خدمت نیز، ۱۶/۵ درصد پاسخ گویان ۵ تا ۱۰ سال خدمت، ۵۷/۶ درصد پاسخ گویان ۱۱ تا ۲۰ سال خدمت و ۲۵/۹ درصد ۲۱ تا ۳۰ سال خدمت دارند.

در خصوص تحصیلات نیز ۲۲/۴ درصد پاسخ گویان دارای مدرک کاردانی، و ۵۲/۹ درصد پاسخ گویان دارای مدرک کارشناسی و ۲۴/۷ درصد پاسخ گویان دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر می‌باشند.

در خصوص درجه/رتبه نیز ۱۲/۹ درصد پاسخ گویان درجه دار، و ۵۶/۵ درصد پاسخ گویان افسر جزء، و ۳۰/۶ درصد پاسخ گویان افسر ارشد بوده‌اند.

ب- یافته‌های استنباطی

با توجه به اینکه برای بررسی فرضیات تحقیق از آزمون پارامتریک مقایسه مقدار میانگین استفاده می‌شود و، شرط استفاده از آزمون‌های پارامتریک آماری نرمال بودن توزیع داده‌ها می‌باشد، نخست آزمون اسمیرنوف کلموگروف برای بررسی نرمال بودن متغیرها انجام می‌شود. خروجی مطابق جدول زیر است.

جدول ۳. نتایج آزمون اسمیرنوف کلموگروف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها

رویکرد اطلاعات محوری	اقدامات فنی و مخابراتی	بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی	بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی		
۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	نمونه آماری	
۳/۹۶۴۷	۴/۳۲۸۱	۳/۶۶۷۶	۳/۸۹۸۴	میانگین	پارامترها
۰/۵۰۰۶۹	۰/۵۲۱۶۹	۰/۸۶۸۷۲	۰/۵۲۶۰۶	انحراف معیار	
۰/۰۶۴	۰/۱۵۳	۰/۰۷۵	۰/۱۰۲	مطلق	
۰/۰۶۴	۰/۰۹۹	۰/۰۷۵	۰/۱۰۲	مثبت	
-۰/۰۵۹	-۰/۱۵۳	-۰/۰۵۴	-۰/۰۷۳	منفی	
۰/۵۸۸	۱/۴۱۰	۰/۶۹۰	۰/۹۳۹	اسمیرنوف کلموگروف	
۰/۸۷۹	۰/۰۳۸	۰/۷۲۷	۰/۳۴۲	سطح معناداری	

مطابق جدول شماره (۳) با توجه به اینکه سطح معنی‌داری برای دو متغیر بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی و برون‌سازمانی از ۰/۰۵ بیشتر است، این دو متغیر دارای توزیع نرمال بوده و برای آن‌ها می‌شود از آزمون پارامتریک مقایسه مقدار میانگین استفاده کرد. اما با توجه به بیشتر از ۰/۰۵ بودن سطح معنی‌داری برای متغیر اطلاعات حاصل از کاربرد بعد فنی و مخابراتی که به معنی غیر نرمال بودن توزیع متغیر اخیر می‌باشد، از آزمون نا پارامتریک دو جمله‌ای استفاده می‌شود.

فرضیه اصلی تحقیق:

برای بررسی صحت فرضیه اصلی تحقیق مبنی بر اینکه؛ رویکرد پلیس اطلاعات محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد، از آزمون مقایسه مقدار میانگین یا، تی تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. خروجی آزمون به بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS مطابق جدول زیر است.

جدول ۴. آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی فرضیه اصلی تحقیق

مقدار آزمون = ۳						
فاصله اطمینان ۹۵٪		تفاوت میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار تی	رویکرد پلیس اطلاعات محور
حد بالا	حد پایین	۰/۹۶۴۷۲	۰/۰۰۰	۸۴	۱۷/۷۶۴	در شناسایی و کشف قاچاق سلاح
۱/۰۷۲۷	۰/۸۵۶۷					

مطابق جدول شماره (۴) چون سطح معنی داری Sig کمتر از ۰/۰۵ است پس میزان تأثیر رویکرد پلیس اطلاعات محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات برابر متوسط نمی باشد و چون کران های بالا و پائین هر دو مثبت هستند، میزان تأثیر بیش از متوسط و در سطح زیاد یا خیلی زیاد بر آورد می شود. بنابراین فرض تحقیق مبنی بر اینکه رویکرد پلیس اطلاعات محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی داری دارد و با اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می شود.

فرضیه فرعی اول،

برای بررسی صحت فرضیه اول مبنی بر اینکه بهره گیری از اطلاعات بانک های اطلاعاتی درون سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی داری دارد، از آزمون مقایسه مقدار میانگین یا، تی تک نمونه ای استفاده می شود. خروجی آزمون به بهره گیری از نرم افزار SPSS مطابق جدول زیر است.

جدول ۵. آزمون تی تک نمونه ای برای بررسی فرضیه فرعی اول

مقدار آزمون = ۳						
فاصله اطمینان ۹۵٪		تفاوت میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار تی	بانک های اطلاعاتی درون سازمانی
حد بالا	حد پایین	۰/۸۹۸۴۰	۰/۰۰۰	۸۴	۱۵/۷۵۴	
۱/۰۱۱۹	۰/۷۸۴۹					

مطابق جدول شماره (۵) چون سطح معنی داری Sig کمتر از ۰/۰۵ است پس، میزان تأثیر بهره گیری از اطلاعات بانک های اطلاعاتی درون سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و

مهمات برابر متوسط نمی‌باشد و چون کران‌های بالا و پائین هر دو مثبت هستند، میزان تأثیر بیش از متوسط و در سطح زیاد یا خیلی زیاد برآورد می‌شود. بنابراین فرض تحقیق مبنی بر اینکه بهره‌گیری از اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد، با اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود.

فرضیه فرعی دوم،

برای بررسی صحت فرضیه دوم مبنی بر اینکه بهره‌گیری از اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد، از آزمون مقایسه مقدار میانگین یا، تی تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. خروجی آزمون به بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS مطابق جدول زیر است.

جدول ۶. آزمون تی تک نمونه‌ای برای صحت فرضیه فرعی دوم

مقدار آزمون = ۳						
فاصله اطمینان ۹۵٪		تفاوت میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار تی	بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی
حد بالا	حد پایین	/۶۶۷۶۵	۰/۰۰۰	۸۴	۷/۰۸۶	
/۸۵۵۰	/۴۸۰۳					

مطابق جدول شماره (۶) چون سطح معنی‌داری Sig کمتر از ۰/۰۵ است پس، میزان تأثیر بهره‌گیری از اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات برابر متوسط نمی‌باشد و چون کرانه‌های بالا و پائین هر دو مثبت هستند، میزان تأثیر بیش از متوسط و در سطح زیاد یا خیلی زیاد برآورد می‌شود. بنابراین فرض تحقیق مبنی بر اینکه بهره‌گیری از اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد، با اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود.

فرضیه فرعی سوم،

برای بررسی صحت فرضیه سوم مبنی بر اینکه بهره‌گیری از اطلاعات حاصل از کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی‌داری دارد، به دلیل

غیر نرمال بودن توزیع آن از آزمون ناپارامتریک دو جمله‌ای استفاده می‌شود. خروجی آزمون به بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS مطابق جدول زیر است.

جدول ۷. آزمون دو جمله‌ای برای بررسی صحت فرضیه فرعی سوم

سطح معناداری	آزمون	مشاهده شده	تعداد	دسته بندی		اقدامات فنی و مخابراتی
۰/۰۰۰	۰/۵۰	۰/۱	۱	$3=>$	گروه ۱	
		۰/۹۹	۸۴	$3=<$	گروه ۲	
		۱/۰۰	۸۵		جمع	

مطابق جدول شماره (۷) چون سطح معنی داری Sig کمتر از ۰/۰۵ است پس، نسبت افرادی با نمره کمتر یا مساوی ۳ با افراد با نمره بیشتر از ۳ متفاوت است. برای تشخیص اینکه نسبت کدام گروه بیشتر است از ستون نسبت مشاهده شده استفاده می‌شود. در این ستون نسبت مشاهده شده برای بزرگ‌تر از ۳ برابر ۰/۹۹ است. پس نسبت افراد بزرگ‌تر از ۳، بیش از افراد کوچک‌تر یا مساوی ۳ است. بنابراین فرض تحقیق مبنی بر اینکه بهره‌گیری از اطلاعات حاصل از کاربردهای فنی و مخابراتی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات تأثیر معنی داری دارد، با اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود.

اولویت بندی ابعاد پلیس اطلاعات محور بر اساس آزمون فریدمن

برای این که بدانیم تأثیر کدام یک از ابعاد پلیس اطلاعات محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات بیشترین تأثیر را دارد از آزمون فریدمن استفاده کرده ایم. بر اساس آزمون فریدمن داریم:

جدول ۸. اولویت بندی ابعاد پلیس اطلاعات محور در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات

ردیف	بعد	امتیاز فریدمن	رتبه
۱	بعد بانک‌های اطلاعاتی درون سازمانی	۱/۹۲	۲
۲	بعد بانک‌های اطلاعاتی برون سازمانی	۱/۴۵	۳
۳	بعد فنی و مخابراتی	۲/۶۲	۱

برابر جدول شماره (۸)، مربع کای اسکوتر برای این رتبه‌بندی برابر با ۵۹/۸۶۳ و درجه آزادی آن برابر ۲ است. چون مقدار خطا برابر ۰/۰۰۰ بوده و در مقایسه با مقدار مجاز (۰/۰۵) کوچک‌تر است، از طرفی چون رخ دادن یک مربع کای ۵۹/۸۶۳ با ۲ درجه آزادی به صورت اتفاقی غیرمحتمل است، نتیجه می‌گیریم که ۳ بعد پلیس اطلاعات محور در این تحقیق دارای اهمیت یکسانی نیستند و از نظر اولویت باهم متفاوت هستند بنابراین رتبه‌بندی ابعاد پلیس اطلاعات محور بر اساس اهمیت و تأثیر در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات به ترتیب بعد فنی و مخابراتی، بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی و بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی است و بعد فنی و مخابراتی تأثیر بیشتری نسبت به سایر ابعاد دارد.

اولویت‌بندی شاخص‌های مؤثر اطلاعات محوری در شناسایی و کشف سلاح بر اساس آزمون فریدمن

جدول شماره ۹. اولویت‌بندی شاخص‌های بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی

رتبه	امتیاز فریدمن	شاخص‌های بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی	ردیف
۳	۷/۲۶	بهره‌برداری از استعلامات اسمی - جمعیتی بانک‌های اطلاعاتی	۱
۵	۶/۷۶	استفاده از بانک‌های اطلاعاتی سلاح‌های کشف‌شده	۲
۴	۷/۲۱	بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مظنونان و متهمان قاچاق سلاح و مهمات	۳
۶	۶/۰۶	استفاده از بانک‌های اطلاعاتی رده‌های درون‌سازمانی ناجا	۴
۷	۵/۹۶	بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی افراد تحت تعقیب	۵
۹	۴/۵۶	استفاده سامانه اطلاعات افراد دارای گواهی‌نامه	۶
۱۰	۴/۰۳	بهره‌برداری از سامانه اطلاعات افراد دارای گذرنامه	۷
۱۱	۳/۹۶	استفاده از سامانه اطلاعات دارای کسب پروانه در ادارات اماکن عمومی	۸
۱	۷/۸۱	بهره‌گیری از اطلاعات سامانه محرم	۹
۲	۷/۷۴	بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مجرمان حرفه‌ای و سابقه‌دار قاچاق سلاح و مهمات	۱۰
۸	۴/۶۵	بهره‌برداری از بانک اطلاعات شماره گذاری خودروها	۱۱

برابر جدول شماره (۹) نتیجه می‌گیریم شاخص‌های یازده گانه بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی اطلاعات محور دارای تأثیر یکسانی نیستند. این جدول نشان می‌دهد شاخص‌های بهره‌گیری از اطلاعات سامانه محرم، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مجرمان حرفه‌ای و سابقه‌دار قاچاق سلاح و مهمات (گویه‌های ۹ و ۱۰) به ترتیب، بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات به لحاظ بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی دارد.

جدول شماره ۱۰. اولویت‌بندی شاخص‌های بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی

ردیف	شاخص‌های بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی	امتیاز فریدمن	رتبه
۱	بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی بسیج اقتصادی خانوارها	۳/۲۱	۷
۲	بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی کارت سوخت خودرو	۳/۰۲	۸
۳	بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی بیمه در حوزه‌های مختلف خودرو، منزل و....	۳/۴۶	۶
۴	بهره‌برداری از سامانه پلاک خوان برای شناسایی صاحبان خودرو در امر قاچاق سلاح	۵/۲۱	۴
۵	استفاده سامانه اطلاعات افراد در ثبت احوال	۴/۳۱	۵
۶	بهره‌برداری از سامانه تردد خودرو (سپايد)	۵/۲۹	۳
۷	بهره‌برداری از استعلام اطلاعات سامانه‌های بانکی جهت پیدایش خطوط امن	۵/۷۲	۲
۸	بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی جامعه اطلاعاتی	۵/۷۸	۱

برابر جدول شماره (۱۰) نتیجه می‌گیریم شاخص‌های هشت گانه بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی دارای تأثیر یکسانی نیستند. این جدول نشان می‌دهد شاخص‌های بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی جامعه اطلاعاتی و بهره‌برداری از استعلام اطلاعات سامانه‌های بانکی افراد قاچاقچی جهت پیدایش خطوط امن (گویه‌های ۸ و ۷) به ترتیب، بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات به لحاظ بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی دارد.

جدول شماره ۱۱. اولویت‌بندی شاخص‌های بعد فنی و مخابراتی

ردیف	مؤلفه‌های بعد فنی و مخابراتی	امتیاز فریدمن	رتبه
۱	بهره‌برداری از لیست پرینت ریز مکالمات ورودی و خروجی تلفن‌های همراه	۵/۶۱	۲
۲	بهره‌برداری از لیست پرینت ریز مکالمات ورودی و خروجی تلفن‌های ثابت	۴/۳۶	۷

۱	۶/۲۲	بهره‌برداری از نتایج تعمیر (شنود) تلفن‌های همراه	۳
۶	۴/۸۸	بهره‌گیری از نتایج تعمیر (شنود) تلفن‌های ثابت	۴
۳	۵/۳۶	بهره‌برداری از شیوه‌شناسایی بی‌تی‌اس (Bts)	۵
۴	۵/۲۹	بهره‌گیری از شیوه‌ردیابی سریال گوشی‌های تلفن همراه قاچاقچیان سلاح	۶
۵	۵/۱۴	بهره‌گیری از شیوه‌مستندسازی پیام‌های کوتاه متهمان قاچاق سلاح	۷
۸	۴/۰۹	بهره‌برداری از استعمال آدرس مالکان خطوط تلفن‌های ثابت و همراه	۸
۹	۴/۰۵	بهره‌گیری از استعمال کارت شارژ تلفن‌های همراه	۹

برابر جدول شماره (۱۱) نتیجه می‌گیریم شاخص‌های نه‌گانه بعد فنی و مخابراتی دارای تأثیر یکسانی نیستند. این جدول نشان می‌دهد بهره‌برداری از نتایج تعمیر (شنود) تلفن‌های همراه و بهره‌برداری از لیست پرینت ریز مکالمات ورودی و خروجی تلفن‌های همراه (گویه‌های ۳ و ۱)، به ترتیب بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات به لحاظ بعد فنی و مخابراتی پلیس اطلاعات محور دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های تحقیق، تمامی شاخص‌های بعد اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات مؤثر است. میزان اهمیت آن‌ها در این خصوص متفاوت بوده و تفاوت قابل توجهی میان تأثیر هر کدام از این شاخص‌ها مشاهده می‌شود. از میان یازده شاخص تعیین‌شده بعد بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی شامل (بهره‌برداری از استعلامات اسمی - جمعیتی بانک‌های اطلاعاتی، استفاده از بانک‌های اطلاعاتی سلاح‌های کشف‌شده، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مظنونان و متهمان قاچاق سلاح و مهمات، استفاده از بانک‌های اطلاعاتی رده‌های درون‌سازمانی ناجا، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی افراد تحت تعقیب، استفاده سامانه اطلاعات افراد دارای گواهی‌نامه، بهره‌برداری از سامانه اطلاعات افراد دارای گذرنامه، استفاده از سامانه اطلاعات دارای پروانه کسب افراد در اداره اماکن عمومی، بهره‌گیری از اطلاعات سامانه محرم، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مجرمان حرفه‌ای و سابقه‌دار قاچاق سلاح و مهمات، بهره‌برداری از بانک اطلاعات شماره‌گذاری خودروها) شاخص‌های بهره‌گیری

از اطلاعات سامانه محرم، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مجرمان حرفه‌ای و سابقه‌دار قاچاق سلاح و مهمات بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات داشته‌اند. بعد از شاخص‌های بهره‌گیری از اطلاعات سامانه محرم، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مجرمان حرفه‌ای و سابقه‌دار قاچاق سلاح و مهمات، شاخص‌هایی همچون بهره‌برداری از استعلامات اسمی - جمعیتی بانک‌های اطلاعاتی، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مظنونان و متهمان قاچاق سلاح و مهمات، استفاده از بانک‌های اطلاعاتی سلاح‌های کشف‌شده، بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات داشته و در نهایت سرنخی در جهت شناسایی و دستگیری قاچاقچیان سلاح و مهمات و همدستان آن‌ها می‌شوند. بهره‌برداری از سامانه اطلاعات افراد دارای گذرنامه بهره‌برداری از سامانه اطلاعات دارای کسب پروانه افراد ادارات اماکن عمومی کمترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات داشته‌اند، چراکه در این سامانه‌ها سوابق کیفی راجع به دست داشتن افراد در قاچاق سلاح و مهمات کمتر ثبت می‌شود. در این رابطه نتایج این تحقیق در بعد بانک‌های اطلاعاتی درون سازمانی با نتایج تحقیق یاوری بافتی و رحیمی (۱۳۹۸) و منصور، کاملی و نوری نژاد (۱۳۹۴) همسو است.

تمامی شاخص‌های مرتبط با بعد اطلاعات بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات مؤثر است. ولی میزان اهمیت آن‌ها در این خصوص متفاوت بوده و تفاوت قابل توجهی میان تأثیر هر کدام از این شاخص‌ها مشاهده می‌شود. از میان هشت شاخص شامل (بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی بسیج اقتصادی خانوارها، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی کارت سوخت خودرو، بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی بیمه در حوزه‌های مختلف خودرو، منزل، بهره‌برداری از سامانه پلاک خوان برای شناسایی صاحبان خودرو در امر قاچاق سلاح، استفاده سامانه اطلاعات افراد در ثبت احوال، بهره‌برداری از سامانه تردد خودرو (سپا‌پد)، بهره‌برداری از استعلام اطلاعات سامانه‌های بانکی افراد قاچاقچی جهت پیدایش خطوط امن، بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی جامعه اطلاعاتی) شاخص‌های بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی جامعه اطلاعاتی و بهره‌برداری از استعلام اطلاعات سامانه‌های بانکی افراد قاچاقچی جهت پیدایش

خطوط امن بیشترین تأثیر در کشف قاچاق سلاح و مهمات داشته و بعد از این دو شاخص، شاخص‌های چون بهره‌برداری از سامانه تردد خودرو (سپاید)، بهره‌برداری از سامانه پلاک خوان برای شناسایی صاحبان خودرو در امر قاچاق سلاح، بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات داشته و در نهایت سرنخی در جهت شناسایی و دستگیری قاچاقچیان سلاح و مهمات و همدستان آن‌ها می‌شوند. شاخص‌های بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی بسیج اقتصادی خانوارها، بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی کارت سوخت خودرو کمترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات داشته‌اند چرا که در این سامانه‌ها فقط سوابق اسمی افراد و مشخصات خودروها ثبت می‌شود. در این رابطه نتایج این تحقیق در بعد بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی با نتایج تحقیق یاوری بافقی و رحیمی (۱۳۹۸) و منصوری، کاملی و نوری‌نژاد (۱۳۹۴) همسو است.

تمامی شاخص‌های بعد فنی و مخبراتی در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات مؤثر است. ولی میزان اهمیت آن‌ها در این خصوص متفاوت بوده و تفاوت قابل توجهی میان تأثیر هر کدام از این شاخص‌ها مشاهده می‌شود. از میان نه شاخص شامل (بهره‌برداری از لیست پرینت ریز مکالمات ورودی و خروجی تلفن‌های همراه، بهره‌برداری از لیست پرینت ریز مکالمات ورودی و خروجی تلفن‌های ثابت، بهره‌برداری از نتایج تعمیر (شوند) تلفن‌های همراه، بهره‌گیری از نتایج تعمیر (شوند) تلفن‌های ثابت، بهره‌برداری از شیوه شناسایی بی تی اس (Bts)، بهره‌گیری از شیوه ردیابی سریال گوشی‌های تلفن همراه قاچاقچیان سلاح، بهره‌گیری از شیوه مستندسازی پیام‌های کوتاه متهمان قاچاق سلاح و خریداران سلاح، بهره‌برداری از استعمال آدرس مالکان خطوط تلفن‌های ثابت و همراه، بهره‌گیری از استعمال کارت شارژ تلفن‌های همراه) شاخص‌های بهره‌برداری از نتایج تعمیر (شوند) تلفن‌های همراه، بهره‌برداری از لیست پرینت ریز مکالمات ورودی و خروجی تلفن‌های همراه بیشترین تأثیر را در شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات به لحاظ بعد فناوری و مخبراتی دارد. پس از شاخص بهره‌برداری از شیوه شناسایی بی تی اس (Bts)، بهره‌گیری از شیوه ردیابی سریال گوشی‌های تلفن همراه قاچاقچیان سلاح، بهره‌گیری

از شیوه مستندسازی پیام‌های کوتاه متهمان قاچاق سلاح و خریداران سلاح بیشترین نقش را داشته است. شاخص بهره‌گیری از استعلام کارت شارژ تلفن‌های همراه آخرین شاخص مؤثر با کمترین تأثیر نسبت به سایر شاخص‌ها شناسایی شده است. در این رابطه نتایج این تحقیق در بعد فنی و مخابراتی با تحقیق یاوری بافقی و کرمی (۱۳۹۹)، یاوری بافقی و فرامزی (۱۳۹۹)، قدرت‌آبادی و احمدی (۱۳۹۳)، منصور، کاملی و نوری‌نژاد (۱۳۹۴) ستوده گندشمین و معظمی (۱۳۹۴) همسو است.

پیشنهادها

- بانک‌های اطلاعات درون‌سازمانی با رعایت پروتکل‌های مربوطه با تهیه زیرساخت‌های لازم در اختیار همه واحدهای کشف جرم قرارگیری و محدودیت‌های غیر ضروری در این زمینه رفع و از جزیره‌ای کار کردن واحدهای کشف جرم جلوگیری و بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی تجمیع و از ظرفیت بانک‌های اطلاعاتی برای شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات توسط تمامی واحدهای جرم‌یابی پلیس در تمامی یگان‌های انتظامی بهره‌گیری لازم به عمل آید.

- تعامل با سازمان‌ها و نهادهای برون‌سازمانی عمومی و خصوصی برای دریافت بانک‌های اطلاعاتی آن‌ها و مورد استفاده قرار گرفتن این اطلاعات و اتصال بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی به سامانه‌های پلیس و لزوم ایجاد زیرساخت‌ها ارتباطی لازم توسط پلیس در این زمینه برای دریافت اطلاعات مذکور از آن‌ها.

- لزوم توجه و تأکید بر اطلاعات فنی و مخابراتی، تهیه و توسعه تجهیزات و افزایش مهارت‌ها و توانایی‌های تخصصی در استفاده و بهره‌برداری از اطلاعات و تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست آمده حوزه فنی و مخابراتی در جهت شناسایی و کشف قاچاق سلاح و مهمات به دلیل نقش محوری و مؤثر اطلاعات فنی و مخابراتی.

سپاسگزاری: در پایان، از همه همکاران گرامی و ارجمند در پلیس اطلاعات و امنیت عمومی استان ایلام و استاد راهنما و دیگر همکاران که هر کدام به‌صورت تخصصی و به‌نوعی هدایت‌گر این جانب در نگارش هر چه بهتر این تحقیق بودند، بی‌نهایت تشکر و قدردانی می‌کنم.

۱. پیترسون، مرلین بی. (۱۳۸۸). رویکرد پلیس مبتنی بر اطلاعات، طرحی جدید از اطلاعات، (ترجمه؛ امیرحسین یآوری و رسول نجار) تهران، پلیس امنیت عمومی ناجا.
۲. چو، جیم. (۱۳۸۵). فناوری اطلاعات فناوری اطلاعات نیروی انتظامی راهنمای مدیریتی، عملیاتی، کاربری (فروهر دزفولیان، مترجم). تهران، سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا (نشر اثر اصلی ۲۰۰۱).
۳. خوشزاد، رضا. (۱۳۸۶). طرح‌ریزی و هدایت عملیات پی‌جویی سرعت. تهران، دانشگاه علوم انتظامی، معاونت آموزش ناجا.
۴. سلیمی، صادق. (۱۳۹۱). جنایت سازمان‌یافته فراملی. چاپ دوم، تهران، انتشارات جاودانه.
۵. رسولی، مهدی؛ یآوری بافقی، امیرحسین؛ عبدالهی، علیرضا. (۱۴۰۰). نقش پلیس اطلاعات در جرم‌یابی کلاهبرداری تلفنی به شیوه کارت به کارت. نشریه علمی پژوهش‌های دانش انتظامی. ۳(۲۳)، صص ۹۳-۱۱۵. بازیابی از، http://journals.police.ir/article_96335.html
۶. ستوده، مجتبی. (۱۳۸۸). نقش اطلاعات در تحقیقات جنایی، فصلنامه کارآگاه، دوره ۳، شماره ۹، صص ۵۴-۶۹. بازیابی از، http://det.jrl.police.ir/article_10582.html
۷. ستوده گندشمین، مجتبی، معظمی، شهلا. (۱۳۹۴). کشف و تعقیب جرم قتل با تأکید بر قاتلان ناشناس و متواری با رویکرد اطلاعات جنایی در قوانین کیفری، فصلنامه کارآگاه، دوره ۹، شماره ۳۳، صص ۲۴-۴۴. بازیابی از، http://det.jrl.police.ir/article_10690.html
۸. ستوده گندشمین، مجتبی؛ علی‌زاده، موسی. (۱۳۹۴). درآمدی بر اطلاعات جنایی، انتشارات کارآگاه.
۹. شولسکی، ابرام. (۱۳۹۴). نبرد بی‌صدا؛ درک دنیای اطلاعات. ترجمه معاونت پژوهشی دانشکده اطلاعات. تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات دانشکده اطلاعات (چ هفتم). در متن موجود هست. در صفحه ۹
۱۰. قدرت‌آبادی، محمدحسن، احمد، حمزه. (۱۳۹۳). اولویت‌بندی ابعاد و مؤلفه‌های اطلاعات جنایی در کشف سرعت خودرو، فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، سال دهم، شماره اول، صص ۱۰۵-۱۲۳. بازیابی از، http://icra.jrl.police.ir/article_18151.html

۱۱. کرمی، احمد. (۱۳۹۷). بررسی عوامل مؤثر در تأخیر یا عدم کشف سرقت موتورسیکلت (مورد مطالعه فرماندهی انتظامی استان قم - سال ۱۳۹۶)، فصلنامه کار آگاه، سال یازدهم، شماره ۴۳، صص ۶۴-۴۹. بازیابی از، http://det.jrl.police.ir/article_18800.html
۱۲. کمان باز، معصومه؛ علی پور، مرضیه؛ رستمی، شاهرخ؛ پیل آرام، حسن؛ شهرکی، سمیه. (۱۳۹۴). تجزیه و تحلیل تأثیرات اقتصادی قاچاق کالا در روستاهای مرزی در منطقه سیستان، فصلنامه فناوری مرز، سال ششم، شماره ۴. بازیابی از، http://bst.jrl.police.ir/article_18461.html
۱۳. کوریان، توماس. (۱۳۹۴). *دایره المعارف جهانی سامانه های پیگیری پلیس*، چاپ سوم (ترجمه مجید خباز، تهران، انتشارات دانشگاه علوم انتظامی امین.
۱۴. طالبیان، حسین. (۱۳۸۷)، گزارش تحلیلی پی جویی جرائم و متهمین در بانک های اطلاعاتی برون سازمانی، پلیس آگاهی ناجا، مرکز اطلاعات جنایی، اداره فنی و بانک های اطلاعاتی.
۱۵. طالبیان، حسین (۱۳۹۱). تبیین فرآیند تشکیل ابر اطلاعاتی پلیس در کشف جرم. فصلنامه کار آگاه ۵ (۱۹)، صص ۱۵۷-۱۲۶. بازیابی http://det.jrl.police.ir/article_10485.html
۱۶. منصوری، حسین؛ کاملی، محمدجواد؛ نوری نژاد، محمدعلی. (۱۳۹۴). تأثیر مدیریت شبکه ای اطلاعات جنایی پلیس آگاهی در کشف جرائم جنایی (مورد مطالعه استان یزد)، نشریه علمی دانش انتظامی استان یزد، دوره ۲، شماره ۷، صص ۹۷-۱۲۲. بازیابی از، http://journals.police.ir/article_17315.html
۱۷. نظری منظم، مهدی؛ مجیدی، عبدالله؛ هندیانی، عبدالله؛ وفادار، حسین (۱۳۹۸). بررسی عوامل مؤثر بر جرم یابی کلاه برداری در فضای سایبر. فصلنامه پژوهش های دانش انتظامی. ۲۱(۲)، صص ۲۴۶-۲۱۷. بازیابی از، http://pok.jrl.police.ir/article_92091.html
۱۸. یادگار نژاد، امین؛ حبیب زاده، اصحاب و نیک نفس، علی. (۱۳۹۳). نقش مدیریت تبادل اطلاعات بر فرایند کشف جرم در فرماندهی انتظامی استان کرمان. فصلنامه دانش انتظامی ۵(۹)، صص ۱۰۸-۸۷. بازیابی از، http://journals.police.ir/article_16551.html
۱۹. یاوری بافقی، امیر حسین؛ نجار باغ سیاه، رسول. (۱۳۹۵). *رویکرد اطلاعاتی در امور انتظامی (شناختی بر پلیس اطلاعات پایه)*. تهران، انتشارات دانشگاه علوم انتظامی امین.

۲۰. یاوری بافقی، امیرحسین؛ آقاخانی، جعفر. (۱۳۹۵). *اطلاعات جنایی و نقش آن در جرم‌یابی*، نشریه علمی دانش انتظامی لرستان، دوره ۴، شماره ۱۴، صص ۴۹-۷۰. بازیابی از: http://journals.police.ir/article_15429.html.
۲۱. یاوری بافقی، امیرحسین؛ توکلی، فخرالدین؛ مرتضوی، سید مرتضی. (۱۳۹۹). *تأثیر پلیس اطلاعات پایه بر جرم‌یابی سایبری*، فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی دوره ۱۵، شماره ۵۹، صص ۱۷۷-۱۹۶. بازیابی از: http://icra.jrl.police.ir/article_95063.html.
۲۲. یاوری بافقی، امیرحسین؛ رحیمی، علی. (۱۳۹۸). *بررسی تأثیر رویکرد اطلاعات پایه پر جرم‌یابی پول‌شویی*. فصلنامه کارآگاه. ۱۲(۴۷)، صص ۵۸-۷۷. بازیابی از: http://journals.police.ir/article_95063.html.
۲۳. یاوری بافقی، امیرحسین؛ فرامرزی، حسن. (۱۳۹۹). *بررسی نقش اطلاعات در تشخیص مجرمین متواری (از طریق سیستم اطلاعات پایه)*، فصلنامه کارآگاه. ۱۳(۵۰)، صص ۴۰-۲۲. بازیابی از: http://det.jrl.police.ir/article_94429.html.
24. Ericson, R.V. and Haggerty, K.D. (1997). "Policing the Risk Society". Clarendon Press.
25. Davidoff, L. (1996). "Police Performance indicators", Statistical Journal of the UN Economic Commission for Europe, 13(2), 161-169. Retrieved from: <https://ip.ios.semcs.net/articles/statistical-journal-of-the-united-nations-economic-commission-for-europe/>.
26. Rakcliff Jerry. (2008), "Information-Centric Police", Translated by Yavari Bafeghi AmirHusein and Najar Baghsiah Rasoul, 1st, Edition 1389, Hadis Kousar, Publications.
27. Jerry H. Ratcliffe. (2008). "Intelligence-Led Policing" in: Wortley R., Mazerolle L., Rombouts S., eds., Environmental Criminology and Crime Analysis, Cullompton, Devon, Willan Publishing, 2008. Retrieved from: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.364.6493&rep=rep1&type=pdf>.
28. Flood, B. (2004). "Strategic aspects of the UK National Intelligence Model", in J.H. Ratcliffe (ed) Strategic Thinking in Criminal Intelligence. Sydney: Federation Press. PP. 37-52. Retrieved from: https://pure.port.ac.uk/ws/portalfiles/portal/5949590/Thesis_proof_final_post_viva_May_2012_reviewed_by_JG_5.pdf.
29. Carter, D.L. (2004). "Law Enforcement Intelligence: A guide for State, Local, and Tribal Enforcement Agencies". Washington, DC: Office of

- Community Orinted Policing Serices. Retrieved from: <https://cops.usdoj.gov/RIC/Publications/cops-p064-pub.pdf>
30. Cartver.Jeremy Gibson.(2011). “*Pollicing Innovation: Exploring the Adoption of Intelligence-led Pollicing*“ ,Thesis.Michigan State University.Retrieved from: file:///C:/Users/as1/Documents/ Downloads /Carter_grad.msu_0128D_10278.pdf.
31. Mashiloan, NTJA Patrick (2014). “*The Use of Intelligence-led Policing in Crime Prevention by the South African Police Service*“. Dissertation Prepared for the Degree of Doctor of Philosophy, University of South Africa.Retrieved from: <https://uir.unisa.ac.za/handle/10500/14322>
32. Weisburd, D.and Eck, J.(2004). “*What can Police do to reduce crime.disorder, and fear?*“, Annals of the American Academy of Political and Social Science,593(1)•43-65.Retrieved from: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0002716203262548>
33. Watson, Bruce, Watson, Susan, and Hopple,Gerald.(1990) , “*United States Intelligence*“ An Encyclopedia, New York• Garland Publishing, INC. Retrieved from: <https://www.amazon.com/United-States-Intelligence-Bruce-Watson/dp/0824037138>
34. Warner, Michael.(2002); “*Wanted• A Definition of Intelligence*”, Studies in Intelligence, Vol. 46, No. 3.Retrieved from: <https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/people/aldrich/vigilant/warner.wanted.pdf>.